

Verksamhetsberättelse 2021

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Innehåll

1. Viktiga händelser under året	6
2. Måldelning och uppföljning 2021	8
3. Sammanfattande bedömning	8
4. Uppföljning och analys av mål och resultat	9
1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare	9
2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden.....	11
3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla.....	15
4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär.....	17
5. Ekonomisk rapport	20
6. Riskhantering	23
7. Kommungemensamma uppdrag	24
8. Nämndens prioriteringar	25
9. Övrig redovisning	28
10. Barnbokslut	29

1. Viktiga händelser under året

Övergripande hela förvaltningen

- Corona-pandemin har påverkat samtliga enheter. Konsekvenserna av pandemin har skapat en social skuld till följd av fördröjning av insatser, planering och uppföljning. Exempelvis har personliga besök ersatts med telefonstöd och i vissa fall uteblivit, vilket innebär att information och behov som den enskilde har haft inte har uppmärksammats.
- Samtliga egna verksamheter inom förvaltningen har varit fullbelagda och haft kö under perioden. Externa köp av olika former av vård har varit nödvändiga.
- Under året har implementeringen av metoden Signs of Safety påbörjats. Syftet är att skapa ett enhetligt förhållningssätt inom hela förvaltningen. Grunden i metoden är att lyfta fram familjernas egen förmåga att lösa olika svårigheter.
- En lösning för säkra digitala möten har införskaffats. Tyvärr har den inte fungerat optimalt.
- Representanter från Enheten för socialpsykiatri och Bogruppern medverkar i framtagandet av nya riktlinjer för bostadsförsörjning.
- I november infördes en E-tjänst för att ansöka om försörjningsstöd digitalt.
- Utbildare från Barn- och ungdomsenheten och Resursenheten har genomfört mycket uppskattade utbildningar för vuxenheterna i barnrättsfrågor.

Område barn- och familj

- Under årets fem första månader ökade antalet inledda utredningar gällande barn och unga i behov av socialtjänstens stöd med drygt 7 procent jämfört med samma period föregående år. Bedömningen från verksamheten är också att det i många fall handlat om en komplex problematik.
- Hela året har det varit kö till familjebehandlingen hos Resursenheten. Detta har inneburit att flera familjer inte kunnat påbörja sin behandling inom lagstadgade tre månader efter gynnande beslut.
- E-tjänsten för orosanmälan av barn och ungdomar har tagits i bruk.
- Under hela året har det varit svårt att rekrytera familjehem. Oklart vad det beror på men det kan vara en blandning av hård konkurrens med andra kommuner och företag samt en konsekvens av pandemin. För de barn som är i behov av familjehem kan detta innebära att de får bo längre i jourhem i avvaktan på en mer permanent familj.
- 246 ungdomar hade feriejobb under sommaren vilket är en ökning från förra året då 229 ungdomar sommarjobbade. Ytterligare 62 ungdomar arbetade under höst- och vinterlov.
- Förvaltningen har erhållit medel för att anställa ytterligare två fältare och två medarbetare till mobila teamet inom Resursenheten. Enheten tar också över arbetsgivaransvaret för tre kuratorer (2,5 tjänster) från Regionens Ungdomsmottagning från och med 1:a januari 2022.

Område vuxen

- Stora svårigheter i samverkan med Arbetsförmedlingen. Detta tar mycket tid och är ett hinder i processen att hjälpa personer till arbete.

- Projektet gällande särskilt stöd till nyanlända, Etableringscentrum, har implementerats och blivit en del av ordinarie verksamhet i kommunen.
- Relationsvårdsteamet erbjuder från och med 1:a september stöd till våldsutövare som vill sluta utöva våld.
- Centrum för arbete och integration har startat ett projekt gällande trappstädning som enheten driver i samverkan med TYBO. Projektet har fått namnet ”Trappsteget” och vänder sig till språksvaga nyanlända kvinnor.
- Träfflokalen ”Träffen” på Hästskon öppnade den 28:e september.
- Öppenvårdsbehandlingen för vuxna missbrukare, Måsen, flyttade till större lokaler under oktober. Detta har upplevts som mycket positivt av både klienter och medarbetare

Nationella och regionala beslut som haft stor påverkan på verksamheten 2021

- Reformationen av Arbetsförmedlingen fortsätter att påverka kommunens arbete med kommunala arbetsmarknadsinsatser. Ansvaret för arbetslösa har alltmer förskjutits till kommunen samtidigt som kommunen förlorat en viktig samarbetspart i arbetet att få fler personer ut i sysselsättning. Centrum för arbete och integration och har fått ställa om och mycket tid går åt till att få till en samplanering av insatser och aktiviteter för deltagaren.
- En regional överenskommelse slöts om att feriejobb inte skulle erbjudas inom vård- och omsorgssektorn på grund av pandemin. Trots detta nådde förvaltningen målen för antalet feriejobbande ungdomar.
- Under året instiftades en ny folkbokföringslag som bland annat innebar en skyldighet att rapportera misstänkt felaktig folkbokföring.
- Lagen om barnfridsbrott började gälla den 1 juli i år. Den nya lagen innebär att det blir straffbart att låta barn bli vittne till brott i nära relation. Ett barn som bevittnar våld blir nu målsäganden och har då rätt till målsägandebiträde och skadestånd.
- En ändring i socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden ska verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende började gälla den 1 augusti i år.

2. Måldelning och uppföljning 2021

Årets målarbete startade lite trevande eftersom modellen för måldelning var ny för alla. I början av året var arbetsätten för insamling av underlag från medarbetarna inte framtagna i alla enheter. Under året har strukturen satt sig mer och mer och motivationen för att arbeta med mål och uppföljning har ökat inom förvaltningen. Måldialoger har genomförts på enheterna i olika former men arbetet har försvårats av pandemin eftersom digitala metoder inte var framtagna inför införandet av måldelningsmodellen.

Enheternas månadsrapporter har fungerat som underlag till förvaltningsledningsgruppens måldialoger. Det samlade resultatet har sedan förts vidare till kommunledningsgruppen för dialog och som måluppföljning till nämnden.

3. Sammanfattande bedömning

Den pågående pandemin har haft stor påverkan på verksamheterna. Detta har framförallt framkommit inom målområde Motiverade medarbetare. Arbetsbelastningen har varit hög under hela året med få tillfällen till återhämtning. Den planerade kompetensutvecklingen för verksamheterna har inte heller kunnat genomföras vilket också påverkat området.

Det periodvis ansträngda personalläget har även påverkat de övriga tre målområdena. Resultaten inom såväl område Kvalitet som Leverans har varierat över året – detta har i hög grad varit kopplat till personalsituationen inom de olika enheterna.

Under året har samarbetet inom förvaltningen fortsatt att utvecklas. Detta har bland annat inneburit att de egna insatserna hos Resursenheten, Hästskon, Måsen, Centrum för arbetsmarknad och integration kunnat användas optimalt. Hanteringen av egna boendeinsatser som försöks- och träningslägenheter har effektiviserats. Det har medfört att kostnaderna för externa placeringar har minskat.

Förvaltningen har från och med oktober visat på ett resultat med mindre än 2 procent negativ budgetavvikelse.

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
VB	Gul	Grön	Gul	Gul
Delår 2	Gul	Grön	Grön	Röd
Delår 1	Gul	Röd	Gul	Röd

4. Uppföljning och analys av mål och resultat

1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

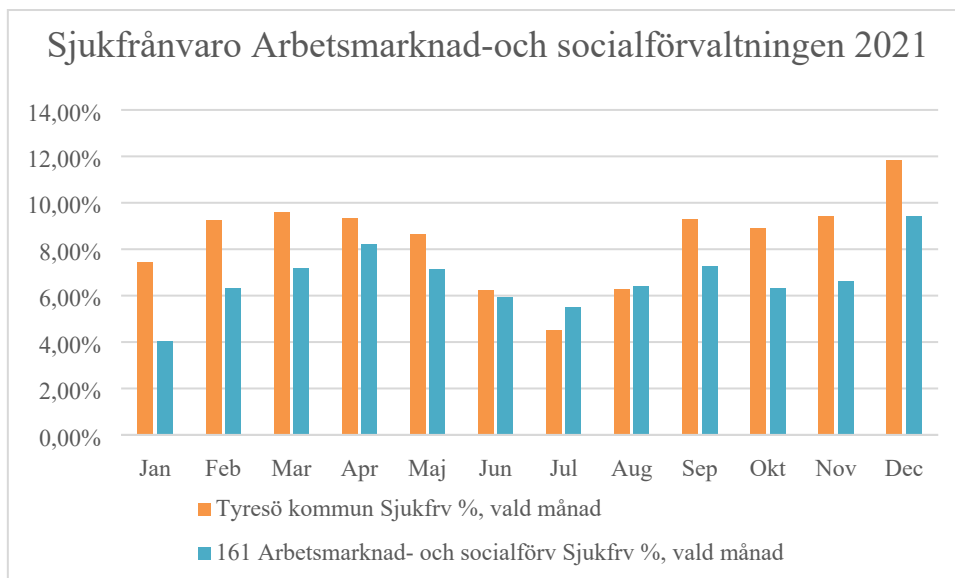
Avdelningens/ Enhetens mål	Indikator	Utfall	Mål- nivå	Bedö- mning
Motiverade och kompetenta medarbetare med fokus på medborgarna		40 %	60 %	Gul
Andel uppnådda enhetsmål - kompetensutveckling och motivationsindex				
	Barn- och ungdomsenheten	Grön		
	Centrum för arbete och integration	Gul		
	Enheten för relationsvård och mottagning barn och unga	Grön		
	Familjevårdsenheten med familjerätt	Gul		
	Försörjningsstödsenheten	Gul		
	Hästkons stöd- och boendeenhet	Röd		
	Resursenheten	Grön		
	Enheten för socialpsykiatri	Grön		
	Vuxnenheten	Gul		
	Förvaltningsstöd	Gul		

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul

Kommentar och analys årets sammantagna utfall

Till följd av pandemin har sjukfrånvaron periodvis varit mycket hög vilket haft stor effekt på området. Det har också haft effekt på möjligheten att genomföra planerad kompetensutveckling inom verksamheterna.

I den medarbetarundersökning som genomfördes under hösten fick förvaltningen förhållandevis goda resultat. Utmärkande var värdena gällande ledarskap och hållbart medarbetarengagemang där resultaten var mycket bra. Förvaltningen har under året arbetat med att införa Signs of saftety, som är en metod för socialt arbete men även en metod för ett lösningsfokuserat, samarbets- och nätverksinriktat arbetssätt och ledarskap. Förvaltningen har även arbetat med att utveckla gruppleaderskapet. Dessa två satsningar kan vara en förklaring till det goda resultatet i medarbetarundersökningen.

Kommentar Agenda 2030

- Förvaltningen har arbetat med förbättrad arbetsmiljö i enlighet med det systematiska arbetsmiljöarbetet och samverkan, vilket bidragit till mål 3, 5, 8 och 10 i Agenda 2030.
- Förvaltningens målarbete har bidragit till ökad delaktighet hos medarbetarna, vilket bidrar till mål 3 i Agenda 2030.

Målområdet bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Avdelningens/ Enhetens mål	Indikator	Utfall	Mål- nivå	Bedö- mning
Ständiga förbättringar och verksamhet av god kvalitet säkerställer att medborgarna ges rätt stöd i rätt tid		80 %	60 %	Grön
Andel uppnådda enhetsmål - systematisk kvalitetsuppföljning				
	Barn- och ungdomsenheten	Grön		
	Centrum för arbete och integration	Grön		
	Enheten för relationsvård och mottagning barn och unga	Grön		
	Familjevårdsenheten med familjerätt	Grön		
	Försörjningsstödsenheten	Grön		
	Hästscons stöd- och boendeenhet	Gul		
	Resursenheten	Grön		
	Enheten för socialpsykiatri	Grön		
	Vuxenenheten	Gul		
	Förvaltningsstöd	Grön		

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gul	Röd	Gul	Röd	Gul	Gul	Gul	Grön	Röd	Grön	Grön	Grön

Kommentar och analys årets sammantagna utfall

Resultaten inom detta område har varierat över året. Framförallt har det varit bristen på genomförandeplaner inom några av enheterna som bidragit till att resultaten varit röda under några månader. Flera av de kvalitetsförbättringar som enheterna planerat har inte kunnat genomföras och även här har personalfrånvaron till följd av pandemin varit en bidragande orsak. Digitalisering inom försörjningsstöd har påverkat målnivåerna under året. Processen har vid flera tillfällen försenats på grund av leveransproblem.

- **Förbättrad samverkan**

Förvaltningen har dock under året utvecklat och förbättrat samverkan, både internt och med andra parter som till exempel barn- och utbildningsförvaltningen och äldre- och omsorgsförvaltningen.

- **Förbättringar inom alla kvalitetsområden utom ett i öppna jämförelser**

Förvaltningens processer som är värdeskapande och viktiga för medborgarna, som till exempel boendekedjan, har fungerat väl. Förvaltningens redovisade årets resultat i öppna jämförelser i samband med delårsrapporten (arbetsmarknads- och socialnämndens sammanträde 28 september, ärende §1061). Även detta resultat visar på förbättringar inom samtliga kvalitetsområden förutom

tillgänglighet. Försämringen består dock endast av en indikator - väntetid för nybesök vid ekonomiskt bistånd har ökat och snittiden översteg vid inrapporteringen 14 dagar. Förbättringarna bestod i att förvaltningen har en samlad kompetensutvecklingsplan (*kunskapsbaserad verksamhet*) och att enheterna hade rutiner inom efterfrågade områden i större utsträckning.

- **Kortare utredningstider**

Ett gott exempel på förbättringar som genomförts under året är barn- och ungdomsenheten. Andelen sena utredningar har systematiskt följts upp, en metodstödjare har tillsatts och socionomkonsulter har tagits in för att socialsekreterarna skulle ha en rimlig chans att bedriva ett rättssäkert arbete trots hög arbetsbelastning. I början av året slutfördes 68 procent av utredningarna inom lagstadgad tid, vilket kan jämföras med 98 procent vid årets slut. Enheten har också börjat använda ”Min Utredning” som är ett strukturerat material som leder till att barn i högre grad blir delaktiga i sin utredning.

- **Ökad tillgänglighet och service**

Även inom socialpsykiatri har stora förbättringar i arbetssätt genomförts. Enheten har utvecklat en mottagningsfunktion som inneburit kortare väntetider, högre grad av tillgänglighet och en upplevelse av mer professionellt bemötande. Fler handläggare har anställts vilket lett till rimligare arbetsbelastning och bättre uppföljningar.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK

Tabell: Resultat nämndens ansvarsområden KKIK 2017-2021

Indikator	2017	2018	2019	2020	2021
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	78	64	73	---	---
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	72	79	92	86	100
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	13	11	14	37	7
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	4 339	4 513	4 616	4 570	---
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	21	16	45	71	---

Färgerna för varje nyckeltal visar Tyresös resultat jämfört med andra kommuner; grönt indikerar en placering bland de 25 procent bästa kommunerna, gult bland de 50 procent mittersta och rött bland de 25 procent sämsta. Eftersom det inte gjordes någon brukarundersökning inom individ- och familjeomsorgen vare sig för 2020 eller i 2021, finns inget utfall gällande förbättrad situation. Kostnaden för individ- och familjeomsorgen för 2021 är ännu inte publicerad.

- **Kort väntetid för försörjningsstöd**

Tyresö tillhör de 25 procent kommuner med kortast väntetid. Framgångsfaktorer är att enheten har utökat antalet handläggare för att kunna erbjuda snabbare handläggning. Under hösten infördes även möjligheten att ansöka om försörjningsstöd via kommunens e-tjänst. Det innebär en ökad tillgänglighet. Informationen om vad ansökan ska innehålla har även förbättrats för att undvika långa kompletteringstider.

- **Tyresö kommun är en av tre kommuner i Sverige med minst andel återaktualiserade personer i försörjningsstöd**

Tyresö tillhör fortsatt de 25 procent av kommunerna med lägst andel återaktualiserade personer med försörjningsstöd. En anledning till det goda resultatet är MIA-projektet där en stor del av de inskrivna hade försörjningsstöd som primär inkomstkälla när de startade i projektet och sedan gick vidare till arbete, studier eller annan egen inkomst. SamMA-projektet är också en satsning som har inneburit att andelen återaktualiserade har kunnat bibehållas på låga nivåer. Inom detta projekt har deltagare kunnat gå vidare till daglig verksamhet enligt Lagen om stöd och service (LSS) eller sysselsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL), studier, arbete eller annat. Förvaltningen har fått förstärkt budget som använts till att anställa personer med långvarigt försörjningsstöd som inte kan ta del av Arbetsförmedlingens olika skyddade anställningar. Dessa anställningar kallas för kommunala extratjänster (KEX–anställningar) och pågår upp till sex månader.

- **Tyresö har även en ett väldigt bra resultat för kommunala arbetsmarknadsinsatser**

Många som har stöd via kommunens olika arbetsmarknadsinsatser har gått vidare till arbete och studier trots pandemin. En framgångsfaktor är att förvaltningen erbjuder ett varierat utbud av olika verksamheter med meningsfulla och bra arbetsuppgifter, samt kompetenta medarbetare som kan ge adekvat stöd till deltagarna. ESF-finansierade projekten SamMA och MIA är också viktiga verksamheter för målgrupper som ofta hamnar mellan stolarna. Dessa projekt erbjuder insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Förvaltningen har även skapat nya stödinsatser för att motverka det digitala utanförskapet inom denna målgrupp.

- **Tyresös kostnader för individ- och familjeomsorg ligger i linje med riket**

Tyresös kostnad per invånare för individ- och familjeomsorgen ligger bland de 50 procent mittersta i landet. Förvaltningen har en mycket låg kostnad för försörjningsstöd, men en högre kostnad för missbruk- och beroendevård. Detta kommenteras vidare under målområde ekonomi. Förvaltningen redogjorde även för en genomlysning av nettokostnadsavvikelsen för individ- och familjeomsorgen på arbetsmarknads- och socialnämndens sammanträde den 26 oktober i år (ärende §1068).

Lex Sarah

Tabell: Antal lex Sarah per kategori, 2021

Sekretess/informationssäkerhet	2 st.
Övrig rättssäkerhet/handlägningsförfarande	2 st.
System	1 st.
Utförande insats	2 st.

Under året genomfördes sju lex Sarah-utredningar, varav tre bedömdes som allvarligt missförhållande och anmäldes till IVO. I fyra fall konstateras att inget missförhållande förelåg. Förvaltningen ser en uppgång av rapporter jämfört med tidigare år. Bedömningen är att det beror på en högre benägenhet att rapportera brister, snarare än att det inträffar fler missförhållanden än tidigare. Att fel och brister rapporteras innebär att verksamheten utvecklas till det bättre, och sätter in åtgärder som gör att likande missförhållanden inte sker igen. De åtgärder som vidtagits i år utifrån lex Sarah-utredningarna är utbildningsinsatser, revidering av arbetssätt och rutiner etc. Alla avidentifierade lex Sarah-

utredningar går igenom på förvaltningens ledningsgrupp för att möjliggöra lärande inom hela chefsorganisationen, samt även inom den berörda enheten.

Kommentar Agenda 2030

- Flera av förvaltningens enheter är hbtq-utbildade, vilket innebär att de anställda i verksamheten har en ökad kunskap om hbtq, normer samt konsekvenser av normer för hälsa och livsvillkor för hbtq-personer, vilket bidrar till mål 3, 5 och 10 i Agenda 2030.
- Centrum för arbete och integration har genomgått digitala utbildningsprogram i grundläggande psykiatri och suicidprevention. Kunskap och kompetens om suicidprevention kan bidra till att personer med självmordsproblematik kan uppmärksammas och få stöd tidigt. Utbildning leder även till att personalen kan bemöta personer med psykisk ohälsa på ett bra sätt. Detta bidrar till mål 3, 5 och 10 i Agenda 2030.
- Förvaltningen har även deltagit i kompetenssatsning Aktion Livräddning, som är en heldagsutbildning som erbjuds via Nationellt Centrum för suicidforskning och prevention. Även denna kompetenssatsning bidrar till mål 3.

Målområdet bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla

Avdelningens/ Enhetens mål	Indikator	Utfall	Mål- nivå	Bedö- mning
Vuxna och barn ska få stöd till en förbättrad livssituation, ökad självständighet och goda livsvillkor för att motverka och förebygga kriminalitet, våld och utanförskap		50 %	60 %	Gul
Andel uppnådda enhetsmål – individuell stegförflyttning och förbättrad samverkan				
	Barn- och ungdomsenheten	Gul		
	Centrum för arbete och integration	Gul		
	Enheten för relationsvåld och mottagning barn och unga	Grön		
	Familjevårdsenheten med familjerätt	Grön		
	Försörjningstödsenheten	Gul		
	Hästkons stöd- och boendenhet	Grön		
	Resursenheten	Gul		
	Enheten för socialpsykiatri	Gul		
	Vuxnenheten	Grön		
	Förvaltningsstöd	Grön		

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul

Kommentar och analys årets sammantagna utfall

Trots en periodvis ansträngd personalsituation och restriktioner vad gäller möten med medborgarna till följd av pandemin har leveransen av välfärdstjänster till medborgarna varit förhållandevis god under året. Centrum för arbete och integration har haft en ytterligare utmaning i sitt uppdrag då de är mycket beroende av samarbete med Arbetsförmedlingen (AF) för att kunna hjälpa människor vidare till egen försörjning. Samarbetet har försämrats kraftigt under året då AF genomfört sin omstrukturering, vilket fått till följd att färre personer än förväntat kunnat få stöd i att komma ut på arbetsmarknaden.

Insatserna på vuxnenhetens öppenvård Måsen har utvärderats vid avslut och resultaten av utvärderingarna är mycket goda.

Ej verkställda beslut

Tabell: Antal beslut som inte verkställts inom tre månader per typ av bistånd, 2021

Kontaktfamilj	1
Öppenvård (familjebehandling)	9
Familjehem	1
Kontaktperson	2

Orsaken till de ej verkställda besluten av öppenvård var en kraftig ökning av nya ärenden under våren, vilket innebar att kommunens egen öppenvård inom Resursenheten inte räckte till. Dock gjordes löpande en prioritering så att de familjer med störst behov skulle få behandling i tid.

Kommentar Agenda 2030

- Förvaltningen tillhandahåller ett socialt och ekonomiskt skyddsnät för Tyresö kommuns medborgare, vilket bidrar till mål 1, 2, 3, 5, 8, 10 och 16 i Agenda 2030.
- Förvaltningens bosociala stöd som innebär att stötta personer ut till eget boende, samt arbete med att förhindra vräkningar, är ett konkret exempel på hur förvaltningens arbete bidrar till mål 1 i Agenda 2030.
- Förvaltningen och Tyresö bostäder startade under året ett gemensamt projekt som kallas Trappsteget. Trappsteget vänder sig till nyanlände kvinnor som är en målgrupp som riskerar att fastna i ett utanförskap. Syftet är att arbeta med preventiva insatser som snabbar på integrationsprocessen och skapar bra förutsättning för att komma vidare till arbete. Projektet syftar till mål 1, 3 och 5 i Agenda 2030.
- Förvaltningen tog med kort varsel emot afganska flyktingar tidig höst 2021, vilket bidrog till mål 16.
- Förvaltningen och polisen samverkar i stöd till personer som vill hoppa av en kriminell livsstil. Under 2021 har detta arbetet fortskridit och samarbetet utvecklats i linje med Agenda 30:s delmål 16.4 *Bekämpa organiserad brottslighet och olaga finans- och vapenflöden*.
- Antalet fältassistenter har fördubblats, från två till fyra tjänster och det mobila teamet ska utökas med två personer. Fältassistenter har även genomfört våldsprogrammet Våldsfemman på flera skolor, där man pratar om olika typer av våld och känslor kopplat till detta. Även detta bidrar till mål 16 samt mål 11 i Agenda 2030.
- Under 2021 har ett samarbete mellan relationsvårdsteamet och Manscentrum startat upp med målet att kunna ge bättre stöd och hjälp till just våldsutövare. I Agenda 30, delmål 16.2 står att vi ska *"skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld"*.

Förvaltningens verksamheter bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Avdelningens/ Enhetens mål	Indikator	Utfall		Mål- nivå	Bedö- mning
Verksamheterna ska använda resurser så effektivt som möjligt för att skapa största möjliga nytta nu och i framtiden		Grön	Gul	Grön	Gul
Andelen uppnådda enhetsmål- resurseffektivitet					
	Barn- och ungdomsenheten	Gul			
	Centrum för arbete och integration	Grön			
	Enheten för relationsvård och mottagning barn och unga	Grön			
	Familjevårdsenheten med familjerätt	Grön			
	Försörjningstödsenheten	Gul			
	Hästkons stöd- och boendeenhet	Grön			
	Resursenheten	Grön			
	Enheten för socialpsykiatri	Grön			
	Vuxenenheten	Grön			
	Förvaltningsstöd	Grön			
Budgetavvikelse på förvaltningsnivå			Gul	Grön	Gul

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Gul	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Gul	Gul	Gul

Kommentar och analys årets sammantagna utfall

De ekonomiska prognoserna under större delen av året indikerade ett överskridande av budget som översteg de 2 procent som var målvärde för gult. I oktober bedömde förvaltningen dock att kostnaderna minskat till den grad att det prognosticerade överskridandet skulle bli under 2 procent. Årsbokslutet slutade på ett totalt överskridande med 1,5 procent vilket innebär ca 4 miljoner.

Vid den ekonomiska analysen kopplad till nettokostnadsavvikelsen har vi konstaterat att förvaltningen haft kostnader motsvarande drygt 4 miljoner för personer över 64 år inom Enheten för socialpsykiatri och Vuxenenheten. Personer över 64 år ingår inte i det demografiska underlaget som ligger till grund för tilldelad budget. Förvaltningen har också haft mycket höga kostnader för behandlingsskolor (5,6 Mkr).

Förvaltningen har ett uppdrag att följa kostnaderna för individ- och familjeomsorgen genom den så kallade nettokostnadsavvikelsen. Nettokostnadsavvikelse är en jämförelse mellan kommunerna vad gäller de samlade kostnaderna för olika områden inom kommunen. En positiv nettokostnadsavvikelse innebär att verksamheten kostar mer än andra kommuner och en negativ avvikelse innebär att den kostar mindre. En genomlysning av nettokostnadsavvikelsen redovisades för arbetsmarknads- och socialnämnden den 26 oktober (ärende §1068).

Den positiva nettokostnadsavvikelsen för individ- och familjeomsorgen har minskat succesivt sedan 2018 och ligger för 2020 på 8,4 procent, vilket är betydligt lägre än jämförbara kommuner (17 procent). Nettokostnaden för hela verksamhetsområdet (kronor per invånare) ligger lägre än jämförbara kommuner samt riket i övrigt. Anledningen till minskningen är att förvaltningen har bedrivit ett målmedvetet omställnings- och förbättringsarbete de senaste åren. Arbetet har inneburit mer hemmaplanslösningar och mindre köp av platser, vilket utöver ökad kvalitet för berörda inneburit totalt lägre kostnader för verksamhetsområdet. Förvaltningen har även förbättrat inrapporteringen av ekonomiska uppgifter i räkenskapsammandraget (RS) som ligger till grund för uträkningen av nettokostnadsavvikelsen.

Anledningen till att Tyresö fortfarande dock har en positiv nettokostnadsavvikelse kan sammanfattningsvis förklaras av:

Hög ambition och organisatoriska faktorer inom missbruksvården

- Tyresö har valt att ha en boendekedja för hemlösa vuxna personer med beroendeproblematik istället för som flera andra kommuner ge stöd i form av tillfälligt boende inom försörjningsstödsenheten.
- Tyresö har även en generös öppenvård som erbjuder alla medborgare gratis öppenvård utan biståndsbeslut från kommunen.

Lågt ekonomiskt bistånd innebär en lägre nettokostnad för IFO

- Boendetrappa och höga ambitioner inom missbruksvården innebär lägre kostnader inom försörjningsstödet. Det i sin tur påverkar kommunens nettokostnad då försörjningsstödet är en dominerande variabel i nettokostnaden. En kommun med lågt försörjningsstöd, som Tyresö, kommer anses ha en relativt låg nettokostnad för verksamhetsområdet jämfört med en kommun med högt försörjningsstöd.

Placeringar i behandlingsskolor

- Tyresö har fler placeringar i behandlingsskolor än vad som är norm i andra kommuner. Det medför höga kostnader inom kategorin individuellt behovsprövad öppenvård för barn och unga.
- I övrigt har Tyresö inga höga kostnader för barn- och ungdomsvården jämfört med liknande kommuner, trots höga ambitioner.

Kommentar Agenda 2030

- Förvaltningen har främst haft fokus på att förbättra kostnadseffektiviteten i verksamheten under året. Vissa enheter har under året ställt om till vegetarisk kost vid planeringsdagar,

undvikit onödigt resande och haft digitala istället för fysiska möten, vilket bidragit till mål 12 och 13 i Agenda 2030.

Bidrar till uppfyllelse av följande mål i Agenda 2030:

5. Ekonomisk rapport

Resultaträkning per verksamhetsområde

Arbetsmarknads- och socialnämnden Resultaträkning Tkr	2021			2020		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Individ och familjeomsorg						
Externa och interna intäkter	66 122	61 525	4 597	69 100	66 397	2 703
<i>varav statlig ersättning Covid-19</i>	959			357		
Kostnader						
Personalkostnader	-102 550	-103 447	898	-97 102	-99 848	2 745
Kostnader för köp av verksamhet	-114 523	-110 579	-3 944	-118 615	-114 604	-4 011
Övriga kostnader	-97 581	-92 855	-4 726	-96 548	-93 052	-3 496
Summa kostnader	-314 654	-306 881	-7 772	-312 266	-307 504	-4 762
Resultat IFO	-248 532	-245 356	-3 176	-243 166	-241 107	-2 059
Arbetsmarknad och Integration						
Externa och interna intäkter	44 263	44 102	161	48 527	49 895	-1 368
<i>varav statlig ersättning Covid-19</i>	192					
Kostnader						
Personalkostnader	-27 373	-30 097	2 724	-25 614	-29 169	3 556
Kostnader för köp av verksamhet	-290	-400	110	-392	-400	8
Övriga kostnader	-34 883	-31 050	-3 834	-36 590	-34 789	-1 802
Summa kostnader	-62 547	-61 547	-1 000	-62 596	-64 358	1 762
Resultat Arbetsmarkn o Integration	-18 284	-17 445	-839	-14 069	-14 463	394
Resultat ASN	-266 815	-262 801	-4 014	-257 234	-255 570	-1 664

- Prioriteringarna i nämndplan 2021 har genomförts, t ex satsningar på fältassistenter, socialpsykiatri, insatser för lägre arbetslöshet och fler sommarjobb samt Etableringscentrum som har implementerats i verksamheten.
- Nämnden har under året tilldelats 1,0 Mkr som en intern intäkt ur medelsreserven för att ytterligare utöka fältverksamheten med två personer och mobila teamet med två personer.
- Coronapandemin har medfört ökade kostnader för inhyrd personal, missbruks- och vuxenvård samt försörjningsstöd. Pandemin har även lett till minskade intäkter för verksamheter inom arbetsmarknad. Utbetald statlig ersättning för ökade kostnader beroende på Covid-19 har uppgått till ca 1,2 Mkr.
- Kostnader för personer över 64 år beräknas till ca 4 Mkr.

Detaljer underliggande verksamheter

Arbetsmarknads- och socialnämnden Detaljer underliggande verksamh Tkr	2021			2020		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Individ och familjeomsorg						
Gemensamt IFO	-87 501	-85 549	-1 953	-82 290	-81 902	-388
Vård för vuxna med missbruksproblem	-28 998	-25 719	-3 279	-25 264	-24 636	-628
Barn- och ungdomsvård	-61 854	-66 240	4 386	-68 166	-72 321	4 155
Övriga insatser till vuxna	-4 899	-2 538	-2 361	-1 921	-1 272	-649
Ekonomiskt bistånd	-27 386	-26 035	-1 351	-26 052	-25 851	-201
Familjerätt och familjerådgivning	-962	-643	-319	-830	-795	-35
Socialpsykiatri	-38 251	-39 085	834	-37 341	-35 829	-1 513
Ensamkommande barn & ungdom	1 320	453	867	-1 301	1 499	-2 800
Resultat IFO	-248 532	-245 356	-3 176	-243 166	-241 107	-2 059
Arbetsmarknad och Integration						
Arbetsmarknad	-11 363	-13 359	1 996	-10 244	-12 572	2 328
Integration	-6 921	-4 086	-2 835	-3 824	-1 891	-1 933
Varav försörjningsstöd	-6 823	-4 500	-2 323	-5 447		553
Resultat Arbetsmarkn o Integration	-18 284	-17 445	-839	-14 069	-14 463	394
Resultat ASN	-266 815	-262 801	-4 014	-257 234	-255 570	-1 664

Utfall 2021 jämfört med budget

Nämndens avvikelse mot budget är -4,0 Mkr varav Individ och familjeomsorg -3,2 Mkr och Arbetsmarknad och Integration -0,8 Mkr.

Individ och familjeomsorg

- Sjukskrivningar och stort inflöde av anmälningar och komplexa ärenden har medfört behov av inhyrd personal.
- Ökade kostnader för extern missbruksvård då det varit fullt i de interna verksamheterna samt funnits ökat behov av vård enligt LVM. Stora och oplanerade kostnader för avhoppare från kriminalitet.
- Barn- och ungdomsvården har en hög andel egna uppdragstagare familjehem. Därmed har kostnaden för externa familjehemsplaceringar blivit lägre.

- Behovet av skyddade boenden har ökat under pandemin och placeringarna har blivit längre beroende på komplicerade livssituationer och bostadsbrist.
- Fler hushåll som söker försörjningsstöd och ökat medelbistånd på grund av större andel familjer.
- Utökning av antalet handläggare på enheten för socialpsykiatri har medfört noggrannare uppföljning och verksamheten visar ett överskott trots att ärendemängden har ökat.
- Ensamkommande barn och ungdom visar ett större överskott på grund av retroaktiva intäkter från Migrationsverket avseende 2019 och 2020.

Arbetsmarknad och Integration

- Arbetsmarknadsenheten har haft minskade personalkostnader, främst för personer i övriga löneåtgärder.
- Långa handläggningstider hos skattemyndigheten för att få personnummer samt svårigheter i kontakten med Arbetsförmedlingen till följd av omstruktureringen, har medfört högre kostnader för ekonomiskt bistånd på Integrationsenheten.

Utfall 2021 jämfört med 2020

Individ och familjeomsorg

- Lägre intäkter till följd av att ersättningen från Migrationsverket för placeringar och ekonomiskt bistånd ensamkommande barn har minskat.
- All boendeadministration och kostnader för tränings- och försökslägenheter har flyttats till en ny enhet inom gemensam verksamhet, Förvaltningsstöd. Förstärkning av personal har skett i Enheten för socialpsykiatri, Barn- och ungdomsenheten och mottagning barn och unga.
- Köp av verksamhet har minskat avsevärt för barn- och ungdomsvård, främst HVB och familjehem ungdom, men även ensamkommande barn och ungdomar. Kostnaden har ökat för vuxna med missbruksproblem och behov av skyddat boende men i lägre grad.

Arbetsmarknad och Integration

- Färre antal mottagna kvotflyktingar har medfört lägre ersättning från Migrationsverket.
- Ökade kostnader för försörjningsstöd vägs upp av minskade lokalkostnader på grund av uppsagda modulboenden.

6. Riskhantering

Typ av risk	Risk (och riskvärde)	Åtgärd	Bedömning
Omvärld	Ökad smittspridning på grund av pandemin. Riskvärde 15	Riskvärdet har ökat till 15 utifrån den kraftiga ökningen av smittspridning genom omikron. Följsamhet mot nationella och lokala restriktioner fortsätter.	Grön
Medarbetare	Försämrad arbetsmiljö på grund av pandemin. Riskvärde 20	Beredskapsplaner finns på samtliga enheter och riskbedömningar görs kontinuerligt. Under pandemin har arbetsmiljörisiker uppstått på grund av trångboddhet för socialsekreterare och övrig personal. Riskanalys har lyfts till kommunövergripande nivå. Plan för återgång efter restriktionernas avslut pågår.	Gul
Verksamhet	Risk för ökad kriminalitet hos mycket unga och barn. Riskvärde 20	Strukturerad samverkan mellan socialtjänsten, fritidsverksamheten, skolan och polisen.	Grön
Finansiell	Ökat antal anmälningar/ansökningar medför högre externa placeringskostnader. Riskvärde 15	Förändrat arbetssätt införs för att bedöma risker och nätverksresurser. Samverkan har utvecklats både internt och externt för att anpassa insatserna efter behoven.	Grön
	Förändringar i ersättningsmodeller, erhållna statsbidrag och kostnadsmodeller. Riskvärde 20	Förvaltningen har beredskap och en flexibel organisation som snabbt ställer om till nya förutsättningar.	Grön

7. Kommungemensamma uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar åt arbetsmarknads- och socialnämnden att:	Bedömning
Årligen fastställa en övergripande plan för granskningar av verksamhet i både privat och kommunal regi.	Grön
Granskning genomförs av ett fristående granskningsorgan i kommunen i syfte att bidra till att kvaliteten i verksamheterna säkras och utvecklas.	Grön
I nämndplan reglera på vilket sätt avtal för privata utförare och uppdrag för kommunal regi ska följas upp.	Grön

8. Nämndens prioriteringar

Förvaltningen gör bedömningen att samtliga av nämndens prioriteringar har uppnåtts.

Nämndens prioritering	Kommentar till utfall
<p>Öka resurserna till våra arbetsmarknadsinsatser som riktar sig till personer med särskilda behov och erbjuda fler feriejobb till våra unga.</p>	<p>Ansvaret för arbetslösa har förskjutits till kommunen samtidigt som vi tappat samarbetsyta med Arbetsförmedlingen. Enheten har fått ställa om och mycket tid går åt till att få till en samplanering av insatser och aktiviteter för deltagaren.</p> <p>Åtgärderna för att få fler i arbete och studier har dock varit lyckade. ESF-finansierade projekten SamMA och MIA har varit viktiga verksamheter för målgrupper som hamnar mellan stolarna. Vi ser att dessa team är viktiga insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden.</p> <p>Genom kommunala extratjänster har ett antal personer som står långt från arbetsmarknaden kunnat erbjudas anställning under sex månader. Flertalet har gått vidare till egen försörjning.</p> <p>Trots pandemin och utmaningar i att inte kunna ha feriejobb inom omsorg och förskola nåddes målen för antalet feriejobbande ungdomar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 246 feriejobbare under sommaren (3 veckors arbete/ungdom, 90 tim) • 38 feriejobbare på höstlov (1 veckas arbete/ungdom, 30tim) • 10 feriejobbare på jullov (1 veckas arbete/ungdom, 30tim) • 14 ungdomar i ungdomssatsning under sommar/höst, extra statlig satsning under 2021 riktad mot utvalda målgrupper, anställning upp till max 4 månad.
<p>Vårt etableringscentrum har med sina goda resultat blivit en viktig pusselbit i Tyresös arbetsmarknadsmodell. Därför ska projektet implementeras i ordinarie verksamhet</p>	<p>Etableringscentrum ingår nu i ordinarie verksamhet inom Centrum för arbete och integration. Verksamheten är mycket viktig för att utrikesfödda kvinnor ska komma ut i arbete. Ett gemensamt projekt, Trappsteget, har startats i samarbete med Tyresö bostäder. Projektet vänder sig till nyanlända kvinnor. För att verksamheten ska kunna fortsätta i sin nuvarande form behövs fortsatt finansiering för personal och lokaler.</p>

<p>Förebyggande insatser krävs och tidiga insatser behöver prioriteras för att på sikt minska det mänskliga lidandet hos framförallt våra barn och unga.</p>	<p>På grund av pandemin har akuta insatser prioriterats, men både redan etablerade och nya insatser har genomförts under året. Införande av fler fältassistenter och förstärkning av mobila teamet är exempel på förebyggande insatser som tillkommit under året.</p> <p>På resursenheten har i stort sett samma antal föräldrar kunnat tas emot som föregående år. I samverkan med intresseföreningen Attention har utbildningar till föräldrar till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar genomförts. Omställningen till att kunna ge stöd på telefon eller Skype har gått bra.</p> <p>Öppenvården Måsen tvingades på grund av restriktioner dra ner på antalet personer per behandlingstillfälle, men nya lokaler har gett bättre förutsättningar att ta emot fler nyinskrivna.</p> <p>Arbetsätten för att bättre förbereda nyanlända familjer för ett liv i Sverige har utvecklats under året.</p> <p>Det vräkningsförebyggande arbetet har utvecklats de senaste två åren och genom förebyggande arbete har avhysningar kunnat undvikas. Även bosocialt stöd ges förebyggande för att rusta personer till förbättrad livssituation och vägen till egen bostad.</p>
<p>Det drog- och brottspreventiva arbetet ska fortsatt utvecklas i samverkan med andra förvaltningar och polisen.</p>	<p>Samarbete med polisen kring avhoppare och unga i risk att utveckla kriminellt beteende har utvecklats. Ett flertal nätverk bestående av skola, socialtjänst, polis och fritidsgårdar har startats upp för att bland annat tidigt identifiera unga i behov av stöd. En intern samverkansgrupp för avhoppare som är 18 år och över har bildats. Under både vår och höst genomförs årligen samlade insatser mot narkotikamissbruk där både polis och socialtjänst deltar.</p> <p>Flera filmer har tagits fram för att informera om resursenhetens olika verksamheter som vänder sig till ungdomar.</p>
<p>Den uppsökande verksamheten i form av fältassistenter ska fortsatt bedrivas och samverkan med interna och externa aktörer är avgörande för att uppnå framgång.</p>	<p>Fältverksamheten har tagit form under 2021.</p> <p>Klassprogram för elever i åk 5 har tagits fram för att vara en del i det trygghetsskapande arbetet.</p> <p>Teamet består av fyra tjänster och samtliga är tillsatta. Det uppsökande och relationsskapande arbetet pågår både dag- och kvällstid i miljöer där barn och ungdomar befinner sig.</p>
<p>Förvaltningen ska under året utvärdera arbetet för vår</p>	<p>Fältarna har betytt mycket för det trygghetsskapande arbetet, genom att även vara tillgängliga digitalt. Förvaltningen deltar i</p>

<p>uppsökande verksamhet för att se vilka ytterligare trygghetsskapande åtgärder som kan utvecklas i kommunen.</p>	<p>arbetet för ökad trygghet i projektet Tryggare Granängsringen. 75 ungdomar från området har feriejobbat med att förbättra miljön. Projekt för utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden ska också bidra till ökad trygghet i området. En lokal i Granängsringen har öppnat för att öka närvaron från bland annat förvaltningens verksamheter.</p>
<p>Behovet av en ökad samverkan mellan skola och socialtjänst kvarstår och ska fortsatt utvecklas, det gäller inte bara samverkan kring bland annat orosanmälningar och utredningar utan även att skapa en ökad förståelse för varandras professioner och skapa fler forum för dialog.</p>	<p>E-tjänsten för orosanmälan har införts efter önskemål från skolans personal med god effekt. Ett flertal nätverk där både skola och socialtjänst finns representerade betyder mycket för samverkan och ökad förståelse för varandras verksamheter. Formen för samordnad individuell plan (SIP) har förbättrats, vilket också främjat samverkan.</p>
<p>För att möta det stora behovet av stöd för människor med psykisk funktionsnedsättning utvecklas socialpsykiatri, som har fått ett större anslag under kommande år.</p>	<p>Under 2021 har det utformats en mottagningsfunktion med uppgift att ta emot orosanmälningar, nya ansökningar och erbjuda ett konsulterande uppdrag gentemot interna och externa samverkanspartners. Utvecklingen av mottagningen har inneburit kortare väntetider, högre grad av tillgänglighet, en upplevelse av mer professionellt bemötande.</p> <p>Personalgruppen har förstärkts och det har bidragit till en rimligare arbetsbelastning med möjlighet att mycket noga följa upp ärenden.</p> <p>Uppdraget för socialpsykiatri har definierats.</p> <p>Samverkansformer har utvecklats både internt och externt. Verksamheten har haft en ärendeökning med 20 procent de två senaste åren. För att klara uppdraget kostnadseffektivt med god kvalitet framöver, behöver interna lösningar fortsatt utvecklas. Det behövs fler stödboendeplatser och fler boendialternativ inom kommunen samt fler öppna insatser i form av träfflokaler, anhörigstöd och liknande.</p>
<p>Vi ser även behovet av att utveckla och skapa fler insatser för människor som utsätts för våld. Våld i nära relation ökar i samhället och det krävs ökade resurser för att kunna ge tillräckligt stöd till våldsutsatta vuxna och barn.</p>	<p>Kvinnojouren har fått utökade medel under 2021 för att kunna erbjuda samtalsbehandling. Kommunens egen verksamhet kan erbjuda gruppbehandling och verksamhet för våldsutövare har startats upp.</p>

9. Övrig redovisning

Uppdrag	Kommentar	Bedömning
<p>Från <i>Tillgänglighetsplan för Tyresö kommun 2021-2022 med aktiviteter 2021, Mål 8:</i></p> <p>8a. Feriejobb Aktivitet 2021: Av kommunens feriejobb för ungdomar ska minst 10 procent gå till ungdomar med funktionsnedsättning. Utbildad handledare ska se till att ungdomarna tas emot på rätt sätt utifrån deras funktionsnedsättning.</p>	<p>10 procent av feriejobben har fördelats till ungdomar med funktionsnedsättning. Utbildad handledare har funnits till hands för samtliga.</p>	Grön

10. Barnbokslut

Nämndens resultat ur ett barnperspektiv

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke-diskriminering, barnets rätt att få sitt bästa prövat, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling samt barnets rätt att komma till tals.

Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen arbetar tre enheter direkt med barn och deras föräldrar; barn och ungdomsenheten, familjevårds- och familjerättsenheten och resursenheten. Inom enheten för relationsvård och mottagning barn och unga arbetar ungefär hälften av personalen med barn och unga och inom Centrum för arbete och integration arbetar Ung i Tyresö med ungdomar från 16 år samt nyanlända familjer. Inom de enheter som arbetar direkt med barn finns ett tydligt fokus på att se barnet som en kompetent aktör som ska vara informerad om sina rättigheter och barnperspektivet beaktas i det dagliga utövandet. De beslut som fattas utgår från barnets/den unges behov och rättigheter. Inom övriga enheter möter man vuxna som i många fall även är föräldrar och även i dessa ärenden ska barnets rättigheter beaktas. Under året har medarbetare från mottagning barn och unga, barn och ungdomsenheten samt resursenheten utbildat dessa kollegor för att öka deras förutsättningar att beakta ett barnperspektiv när de möter föräldrar.

Inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg har 41 procent av de totala resurserna gått till personal och insatser direkt riktade till barn. Eftersom många av de vuxna personer vi arbetar med också är föräldrar, har även personal och insatser som vänder sig till vuxna kommit barn och unga till godo.

En stor del av de ärenden som handläggs inom förvaltningen omfattar barn under 18 år. Intervallet 18-20 år hanteras också av barn- och ungaverksamheterna. Under 2021 aktualiserades 3834 barn 0-20 år, 658 utredningar påbörjades och under året pågick 863 utredningar. Antalet pågående utredningar är ungefär lika många som 2020, medan antalet aktualiseringar har minskat med ca 14 procent.

På vilket sätt har enheterna inom förvaltningen arbetat för att barnets bästa tas i beaktande i de beslut och åtgärder som vidtagits?

I varje ärende som handlar om barn görs en prövning av barnets bästa och barnets behov av skydd. Skyddsbedömning görs inom 24 timmar från att en anmälan inkommit. Prövning av barnets bästa görs kontinuerligt under hela barnavårdsutredningen och så länge insatserna pågår. I alla utredningar som omfattar barn och unga beskrivs alltid barnet perspektiv. Även i merparten av de utredningar som gäller vuxna som är föräldrar beskrivs barnens situation och hur eventuella beslut påverkar barnen.

På vilket sätt har barn kommit till tals i frågor som berör dem?

Barnperspektivet innebär att det är viktigt att uppmärksamma barnets situation, låta barnet komma till tals och se till att barnet får uttrycka sin vilja och framföra sina egna önskemål. Att kunna tillgodose barns rätt att komma till tals kräver hög kompetens hos socialsekreterarna och väl beprövade samtalsmetoder. Socialsekreterarna arbetar för att alltid fånga in barnets upplevelse och på olika sätt

beakta barnets perspektiv. Barnsamtal ska genomföras i samtliga fall där det är lämpligt och möjligt. Ställning tas alltid till barnets mognad och ålder.

Under året har samtliga enheter som arbetar direkt med barn arbetat för att barnets röst blir tydlig i såväl utredning som insats. Inom barn- och ungdomsenheten har detta skett genom metoden ”Min utredning” som används för barn 0-12 år och man följer löpande upp att dokumentation av barnsamtalen finns i varje utredning. Inom familjevården som arbetar med familjehemsplacerade barn följs barnens situation upp genom enskilda samtal med barnen.

Inom barn- och ungdomsenheten har man under året arbetat med att korta utredningstiden för barnavårdsutredningar och vid årets slut slutfördes i princip samtliga inom lagstadgade fyra månader.

På vilket sätt har barn och ungdomar fått det bättre under året inom nämndens verksamhetsområde?

Implementering av gemensamt förhållningssätt genom Signs of Safety har ökat transparens, delaktighet och samverkan kring våra familjer. Modellen innebär i korthet att socialsekreteraren tillsammans med familjen gör en kartläggning av vad som är bekymmersamt, vad som fungerar och vad som behöver hända. Denna kartläggning följer sedan familjen under den tid den är aktuell inom socialtjänsten och fungerar som en bro mellan olika enheter. Ett av syftena med metoden är att ge familjen verktyg att ge barnen en trygg uppväxt utan socialtjänstens insatser.

Inom barn och ungdomsenheten har man arbetat för att för att undvika att barn tas ifrån sitt naturliga sammanhang genom att utforska barnets nätverk. Detta har resulterat i betydligt färre externa placeringar.

De satsningar som görs på förebyggande insatser i form av fältassistenter, alkohol- och drogprevention samt förstärkt samverkan mellan socialtjänst och skola är något som gynnar barnen. Trots pandemin har fältassistenterna nått ut till många barn och unga – bland annat genom sociala medier men också genom att finnas ute i skolorna och på andra platser i kommunen där ungdomar finns.

Samverkan både internt och externt har utvecklats under 2021. Samordnad individuell plan, SIP, är en metod som ska förenkla och effektivisera insatserna som rör barn med många vårdkontakter. Ett bättre samarbete med skolan, polisen och mellan involverade enheter ger barn bättre förutsättningar för rätt insats i rätt tid.

På vilket sätt har barn och ungdomar fått det sämre under året inom nämndens verksamhetsområde?

Konsekvenser av pandemin, som möjlighet att ha fysiska möten med familjer och barn och att göra hembesök, har påverkat barns möjlighet att komma till tals.

Antalet anmälningar om barn som har utsatts för och/eller bevittnat våld har ökat under året.

Perioderna med distansundervisning har också påverkat redan utsatta barn. Det har inneburit mindre kontakt med andra vuxna, risk för att inte få ordentlig mat eller få stöd i skolarbetet.